

PLIN KONJŠČINA d.o.o.

**PRAVILNIK O POSTUPKU I UVJETIMA ISPITIVANJA
ISPRAVNOSTI I NEPROPUSNOSTI PLINSKIH INSTALACIJA,
OSPOSOBLJAVANJU DJELATNIKA KOJI NEPOSREDNO
OBAVLJAJU ISPITIVANJA I UVJETIMA ZA DOBIVANJE I
ODUZIMANJE OVLAŠTENJA**

PK – P 601.111/2011

Konjščina, prosinac 2011.

P R E D G O V O R

Ovaj Pravilnik PK P – 601.111/2011 propisuje postupak, ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti novoizgrađenih, rekonstruiranih i postojećih plinskih instalacija na distribucijskom području operatora distribucijskog sustava prirodnog plina - Plin Konjščina d.o.o.

Pravilnik je izrađen kao tehnički propis kojim se propisuju sadržaj, metode, način ispitivanja, vrsta i obim potrebnih mjerenja u svrhu ocjenjivanja ispravnosti plinske instalacije.

Predmetni Pravilnik propisuje: potrebnu stručnu osposobljenost osoba koje vrše ispitivanje, način osposobljavanja djelatnika koji neposredno obavljaju ispitivanje.

Ujedno ovim Pravilnikom se utvrđuju uvjeti za dobivanje i oduzimanje ovlaštenja za pravne i fizičke osobe koje pored Operatora mogu obavljati ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija.

Također Pravilnikom se propisuje obim minimalne opreme koja je potrebna za provođenje pouzdanog ispitivanja plinske instalacije.

Pravilnik je pripremljen na temelju odredbi koje proizlaze iz: Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima, Zakona o zaštiti od požara, Zakona o zaštiti na radu, Zakon o prostornom uređenju i gradnji, Zakona o obrtu, Općih uvjeta za opskrbu prirodnim plinom, Mrežnih pravila distribucijskog sustava, kao i strukovnih propisa, normi, pravilnika, tehničkih uputa i priznatih pravila struke
Ispitivanje plinskih instalacija provodi se u skladu sa:

- HSUP – P 600 Tehnički propisi za plinske instalacije, travanj 2002. godine
- Pravilnikom o tehničkim normativima za projektiranje, gradnju, pogon i održavanje plinskih kotlovnica (NN53/91, Sl. L. SFRJ 10/90 i 52/90)
- HSUP – P 591 Tehnička pravila za regulaciju tlaka do 5 bar
- DVGW 469 Postupak ispitivanja plinovoda i plinskih postrojenja

Objavljivanje Pravilnika, njegova primjena, te tumačenja i daljnje izmjene Pravilnika radi njegovog unapređivanja sa razvojem tehnike i stručne prakse u nadležnosti je Operatora distribucijskog sustava Plin Konjščine d.o.o.

Pravilnik stupa na snagu danom ishoda suglasnosti Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika stavlja se van snage korištenje postojećeg Pravilnika HSUP-P 601-111.

U Konjščini, prosinac 2011.

Plin Konjščine d.o.o.
Direktor

Željko Darmopil dipl.ing.

SADRŽAJ

I. OSNOVNE ODREDBE

- Članak 1. – Opći uvjeti
- Članak 2. – Pojmovi
- Članak 3. – Područje primjene
- Članak 4. – Retroaktivnost primjene
- Članak 5. – Neprimjenjivost odredbi ovog Pravilnika
- Članak 6. – Provjera ispravnosti plinske instalacije
- Članak 7. – Ispravnost i sigurnost
- Članak 8. – Obavješćavanje radi provjere ispravnosti
- Članak 9. – Ulazak u stambeni ili poslovni prostor radi provjere ili ispitivanja
- Članak 10. – Postupak u slučaju izbjegavanja ili sprječavanja provjere ili ispitivanja
- Članak 11. – Isključivanje dobave plina
- Članak 12. – Ispitni izvještaj - zapis obavljene provjere ili ispitivanja

II. OVLASTI, ODGOVORNOSTI I STRUČNE RAZINE POSLOVA PROVJERE

- Članak 14. – Obavljanje poslova provjere i ispitivanje
- Članak 15. – Odgovornost za obavljanje poslova provjere ispravnosti i ispitivanja nepropusnosti
- Članak 16. – Operator distribucijskog sustava (u tekstu: Operator)
- Članak 17. – Ispitivač plinske instalacije
- Članak 18. – Osiguranje kvalitete provjere ispravnosti plinske instalacije
- Članak 19. – Voditelj poslova provjere ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije
- Članak 20. – Stupanj složenosti poslova
- Članak 21. – Rokovi provjere i ispitivanja

III. NADZOR NOVO IZGRAĐENE PLINSKE INSTALACIJE, PUŠTANJE U POGON I ODRŽAVANJE

- Članak 22. – Obveza nadzora građenja prije puštanja u pogon
- Članak 23. – Postupak provjere tlačne probe
- Članak 24. – Tlačna proba - instalacija za radni tlak do 100 mbar
- Članak 25. – Tlačna proba - instalacija za radni tlak preko 100 mbar do 1 bar
- Članak 26. – Tlačna proba - instalacija za radni tlak preko 1,0 bar do 5,0 bar
- Članak 27. – Postupak provjere plinskog sustava u ugrađene opreme prije punjenja instalacije plinom
- Članak 28. – Puštanje u pogon plinskih trošila

IV. REDOVNI PERIODIČKI PREGLED

- Članak 29. – Opseg i rokovi redovnih periodičkih pregleda
- Članak 30. – Indikacija propuštanja

V. IZVANREDNI PREGLED

- Članak 31. – Izvanredni pregled nakon građenja, a prije puštanja u pogon
- Članak 32. – Izvanredni pregled nakon obavljenih radova ili izmjena

Članak 33. – Izvanredni pregled po indiciji neispravnosti ili propuštanja

Članak 34. – Izvanredni pregled stare ili problematične plinske instalacije

VI. POSTUPAK DOBIVANJA I GUBITKA OVLASTI

Članak 35. – Dobivanje ovlasti

Članak 36. – Ispit znanja

Članak 37. – Važenje i gubitak ovlasti

Članak 38. – Zahtjev za dobivanje ovlasti ispitivača plinskih instalacija

Članak 39. – Uvjeti dobivanja ovlasti voditelja ispitivanja plinskih instalacija

Članak 40. – Uvjeti dobivanja ovlasti radnika - ispitivača plinskih instalacija

VII. PROPISANI IZGLED I SADRŽAJ EVIDENCIJA, ISPITNIH IZVJEŠTAJA I POTVRDA

Članak 41. – Evidencija plinskih instalacija potrošača plina

Članak 42. – Propisani izgled i sadržaj Ispitnog izvještaja/potvrde o nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 43. – Usklađivanje načina rada pravnih i fizičkih osoba

PRILOG - I Službena iskaznica ispitivača plinskih instalacija

PRILOG – II Rokovi i opseg provjera i ispitivanja plinske instalacije

PRILOG - III Popis opreme za provjeru i ispitivanje plinske instalacije

PRILOG - IV Izgled Ispitnog izvještaja/potvrde o nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. Opći uvjeti

Odredbama ovog Pravilnika propisuju se:

- Postupak, uvjeti i način provjere ispravnosti plinske instalacije potrošača plina potrebne za ostvarivanje minimalne razine sigurnosti i ispravne opskrbe plinom pojedinog stambenog ili poslovnog objekta ili prostora,
- ovlasti, odgovornosti i stručne razine i spreme potrebne za obavljanje pregleda i ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija
- nadzor novoizgrađenih ili rekonstruiranih plinskih instalacija, te puštanje u pogon i održavanje
- rokovi pregleda i ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija, ovisno o namjeni objekta i starosti
- uvjeti za dobivanje ovlaštenja za stjecanje statusa ispitivača plinskih instalacija
- mjerni instrumenti i pomagala koji se koriste kod ispitivanja
- izgled i sadržaj Ispitnog izvještaja o ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije, te vođenje evidencija

Postupak, uvjeti i način obavljanja provjere ispravnosti plinskih instalacija krajnjih korisnika propisani ovim Pravilnikom odnose se na:

1. pravne i fizičke osobe koje su temeljem ovog Pravilnika stekle status ispitivača plinskih instalacija, te su ovlaštene za obavljanje poslova provjere ispravnosti i ispitivanje nepropusnosti plinskih instalacija;
2. instalatere plinskih uređaja i opreme, te servisere plinskih uređaja, kada obavljaju poslove priključivanja istih na cjevnu instalaciju i/ili pogonskog održavanja trošila, aparata, uređaja ili druge plinske opreme kod potrošača odnosno krajnjih korisnika plina, a ti radovi su vezani uz provjeru ispravnosti i/ili ispitivanje nepropusnosti plinskih instalacija;
3. pravne i fizičke osobe koje su vlasnici i/ili korisnici plinskih instalacija, odnosno krajnji potrošači plina, kojima su temeljem zakonskih odredbi (Opći uvjeti za opskrbu prirodnim plinom, Mrežna pravila i dr.) propisane obveze u svezi održavanja plinskih instalacija i njihovih sastavnih dijelova u ispravnom i za pogon sigurnom stanju;
4. stručne djelatnike trgovačkih društava i trgovca obrtnika, djelatnike dimnjačarske službe i djelatnike drugih nadzornih inspeksijskih i komunalnih službi kada obavljaju radove na plinskim instalacijama ili nadzor prostora i objekata u kojima se nalaze plinske instalacije krajnjih potrošača plina.

Korisnik sustava priključen na distribucijski sustav odgovoran je za sigurnost, pogon i tehničku ispravnost svojih plinskih uređaja i instalacija.

Postupak i način provjere ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija određen ovim Pravilnikom, obuhvaća pronalaženje nedostataka koji su uzrok neispravnosti plinske instalacije:

- propusnost plinskog cjevovoda, uređaja, opreme i/ili plinskih trošila;
- nepravilna ili nepouzdana ugradnja plinske opreme i plinskih trošila;

- nepravilna, nedovoljna ili nepouzdana dobava zraka za izgaranje;
- nepravilno ili nepouzdana odvođenje produkata izgaranja;
- neispravno, nepouzdana, neodržavano ili korodirano stanje plinske opreme, trošila, zaštitnih i regulacijskih uređaja;
- nedovoljni razmak zagrijanih dijelova plinskih trošila i pripadajuće opreme do zapaljivih materijala i dijelova zgrade.

Temeljem ovog Pravilnika plinska instalacija se smatra ispravnom, ako u postupku provjere ispravnosti i nepropusnosti, nije utvrđen niti jedan nedostatak naveden u prethodnom stavku ovog članka.

Članak 2. Pojmovi

Pojedini pojmovi u smislu odredbi ovog Pravilnika imaju slijedeća značenja:

- **operator distribucijskog sustava (Operator)** - je pravna ili fizička osoba koja neposredno putem plinske mreže i priključaka distribuirala plin krajnjem korisniku, koji kupuje plin za vlastitu potrošnju (u daljnjem tekstu potrošač)
- **ispitivač plinske instalacije** – je pravna ili fizička osoba koja je registrirana za obavljanje poslova ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija, te posjeduje važeće ovlaštenje prema odredbama ovog Pravilnika
- **potrošač** - je krajnji korisnik plina, pravna ili fizička osoba kojoj operator distribucijskog sustava isporučuje plin posredstvom plinske distribucijske mreže.
- **instalater** - je pravna ili fizička osoba registrirana za izvođenje radova na plinskim instalacijama, ugradnji plinskih uređaja, opreme i trošila sukladno zakonu i posebnim propisima koji se odnose na obavljanje te djelatnosti.
- **serviser** – je pravna ili fizička osoba koja obavlja poslove održavanja plinskih uređaja, opreme i trošila sukladno zakonu i posebnim propisima koji se odnose na obavljanje te djelatnosti, te posjeduje valjano odobrenje pojedinog proizvođača uređaja, opreme i trošila
- **ovlaštena dimnjačarska služba** – je pravna ili fizička osoba, koja obavlja poslove redovnog pogonskog održavanja sustava dovoda zraka i odvoda produkata izgaranja sukladno zakonu i posebnim propisima koji se odnose na obavljanje te djelatnosti.
- **plinska instalacija** – je instalacija od glavnog zavora smještenog unutar ili izvan objekta, a koji služi za prekid opskrbe plinom cijelog objekta, pa sve do ispusta dimnih plinova u okolinu, a sastoji se od plinskog cjevovoda s opremom, plinskih uređaja i trošila, uređaja ili otvora za opskrbu zrakom za izgaranje i odvod dimnih plinova.
- **plinski cjevovod** – je cjevovod plina sa svim ograncima i dijelovima za spajanje (fitinzima) od izlaznog dijela glavnog zavora pa sve do zavora na mjestu priključka pojedinog plinskog trošila uključivo i sam zavor.
- **plinsko trošilo** – je svaki uređaj ili naprava koji koristi plin kao gorivo, kao sirovinu ili oboje.

- **glavni zapor** - je zaporni uređaj objekta, kojim se zatvara dotok plina u plinsku instalaciju, a kao takav može biti smješten:
 - u vanjskom samostojećem ormariću
 - u ormariću kućnog priključka postavljenog na ili u fasadi objekta
 - podzemno ispred objekta ili neposredno nakon ulaska u objekt
- **ispitivanje plinske instalacije** - je postupak pri kojem se vizualno ili mjerenjem, odnosno uporabom mjernih uređaja, određuju i kvalificiraju pojedine značajke djelovanja plinske instalacije.
- **ispitivanje čvrstoće** - je mjerno ispitni postupak namijenjen da se provjeri ili dokaže da cjevovod plinske instalacije udovoljava zahtjevima mehaničke čvrstoće (otpornosti na tlak).
- **ispitivanje nepropusnosti** – je mjerno ispitni postupak namijenjen provjeri (dokazivanju) da cjevovod plinske instalacije zadovoljava zahtjeve nepropusnosti (količine plina koja nekontrolirano istječe iz plinskog sustava u jedinici vremena).
- **priznata pravila struke** – su pravila i tehničke smjernice inozemnih propisa, ili u stručnoj praksi provjereni i općenito priznati načini rada i postupanja koji se primjenjuju kada ne postoje važeći na temelju zakona doneseni nacionalni propisi, norme i druga pravila postupanja.
- **posebni propisi u području** plinskog gospodarstva (koji su kao takvi prihvaćeni i važeći na distribucijskom području) su pod zakonski akti i propisi u području plinskog gospodarstva koji se donose radi osiguranja razvoja i uređenja javnih djelatnosti na načelima tržišne ekonomije i radi ostvarivanja mogućnosti utjecaja državnih tijela na osiguranje trajnog i kvalitetnog obavljanja djelatnosti, održanja pune funkcionalne sposobnosti distribucijskih objekata i uređaja, provedbe mjera zaštite potrošača i zaštite okoliša (npr. Zakon o tržištu plina, Opći uvjeti za opskrbu prirodnim plinom, Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava i dr.)

Članak 3. Područje primjene

Primjena ovog Pravilnika odnosi se na plinske instalacije čiji je maksimalni radni (pogonski) tlak manji od 0.5 MPa (5 bar).

Područje primjene odredbi ovog Pravilnika odnosi se na plinsku instalaciju od glavnog zapora objekta, odnosno cjelokupni plinski sustav potrošača plina, a koji se sastoji od plinskog cjevovoda, plinskih trošila i s njima povezanih regulacijskih, sigurnosnih i mjernih uređaja i opreme, te sustava dovoda zraka i odvoda produkata izgaranja.

Područje primjene ovog Pravilnika na sustave cjevovoda i pripadajuće opreme za ukapljeni naftni plin miješan sa zrakom je ograničeno na sustave kod kojih je maksimalni radni (pogonski) tlak do 140 kPa (1,4 bar).

Članak 4. Retroaktivnost primjene

Zahtjevi odredbi ovog Pravilnika koji se odnose na ispitivanje ispravnosti, građenje, postavljanje ili puštanje u pogon plinskih instalacija, uređaja i opreme, ne primjenjuju se retroaktivno na

postojeće plinske instalacije i sustave ispitane, izgrađene, postavljene i puštene u pogon prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, a koji su u trenutku građenja ili postavljanja bili izgrađeni, postavljeni i pušteni u pogon u skladu sa odredbama tada važećih propisa, ako posebnim zakonskim odredbama to nije propisano.

Članak 5.

Neprijmjenjivost odredbi ovog Pravilnika

Odredbe ovog Pravilnika ne primjenjuju se na:

- Opremu i uređaje za plinsko rezanje i zavarivanje.
- Pogonska postrojenja i instalacije tvrtki koje obavljaju dobavu i javnu distribuciju ukapljenog naftnog plina.
- Prijenosne spremnike, plinske boce, te trošila i opreme svih tipova za ukapljeni naftni plin kad kao takvi nisu spojeni na stabilni sustav plinskog cjevovoda.
- Opremu i uređaje za isparavanje ukapljenog naftnog plina, miješanje i stvaranje plinskih smjesa sa zrakom ili proizvodnju ukapljenog naftnog plina.
- Postrojenja i instalacije ukapljenog prirodnog plina. Stabilni spremnici gradskog ili prirodnog plina, plinska rasvjeta i punionice stlačenog prirodnog plina (SPP).
- Posebne instalacije i posebne tipove plinske opreme koji se isključivo rabe u tehnološkom procesu proizvodnje na poljoprivrednim farmama i gospodarstvima, a kao što su na primjer: oprema za valjanje jaja, dehidratori i sušilice, oprema za navodnjavanje i slično.
- Uređaje i opremu kojima se obavlja dobava, rad sa sirovinama ili obrada sirovina, osim za plinske cjevovode, uređaje ili sustave koji stvaraju zračne ili plinske atmosfere posebne namjene.
- Industrijska petrokemijska postrojenja i rafinerije, kompresorske, mjerno redukcijske ili pumpne stanice na javnim i industrijskim plinovodima, postrojenja za miješanje ili obogaćivanje plina, skladišna postrojenja rafinerija i skladišta nafte i naftnih derivata, te postrojenja za proizvodnju, skladištenje ili preradu prirodnog plina.
- Velika, izdvojena i cjelovita postrojenja kemijske industrije ili dijelovi takvih pogona gdje se kemijskim reakcijama proizvode ili u kemijskim reakcijama rabe zapaljivi ili gorivi plinovi i tekućine.
- Posebne izvedbe i načine građenja koji nisu obuhvaćeni, opisani i određeni u sklopu ovog Pravilnika, odnosno tehničkog razvoja koji je nastao nakon donošenja ovog Pravilnika.

Članak 6.

Provjera ispravnosti plinske instalacije

Postupak provjere ispravnosti plinske instalacije predviđen Pravilnikom postavlja određene zahtjeve na ispravnost, sigurnost i nepropusnost plinske instalacije i njezinih sastavnih dijelova, kao i plinskih trošila i njima povezane opreme i uređaja, a uključuje:

- provjeru ispunjavanja zahtjeva sigurnosti kod izbora i uporabe materijala, izrade, ugradnje i provedbe potrebnih ispitivanja, obavlja službeni nadzor investitora i/ili nadzor Operatora;
- provjeru postavljanja (ugradnje) plinske instalacije u skladu sa tehničkom dokumentacijom, obavlja Operator u svojstvu ispitivača plinske instalacije, što potvrđuje svojim ispitnim izvještajem - potvrdom pogonskog stanja plinske instalacije;
- provjeru korištenja, odnosno uporabe i održavanja plinske instalacije na ispravan i za pogon siguran način, obavlja ispitivač plinske instalacije
- sigurnosti i ispravnost podešenog izgaranja plinskih uređaja prema uputama proizvođača, obavlja ovlašteni serviser, što potvrđuje svojim Nalazom;

- sigurnosti i ispravnosti dobave zraka za provjetravanje i izgaranje, obavlja ovlaštenu dimnjačar što potvrđuje svojim Nalazom;
- sigurnosti i ispravnosti odvođenja produkata izgaranja, obavlja ovlaštenu dimnjačar što potvrđuje svojim Nalazom.

Članak 7.

Ispravnost i sigurnost

Zahtjevi sigurnosti na temelju kojih se provjerava ispravnost plinskih instalacija određeni su odredbama važećih hrvatskih propisa i hrvatskim normama, a Europske Norme (EN) i opće priznata pravila struke moraju se primijeniti u nedostatku domaćih propisa i normi, odnosno kod posebnih ili rijetko korištenih izvedbi plinskih instalacija, uređaja i opreme.

Postupci provjere i ispitivanja i odredbe sadržane u tekstu ovog Pravilnika odgovarajuće se primjenjuju na plinske instalacije koje su u pojedinačnom ili zajedničkom vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba, odnosno kada se takvim sustavima koristi jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba, a kada je to tehnički prihvatljivo i opravdano i kada to nalaže opća i javna potreba za ostvarivanjem sigurnosti ljudi i/ili imovine.

U slučaju nedostatka ili nepotpunosti dokaza o pogonskom održavanju i nadzoru plinskih trošila i uređaja i njihovih dimovodnih sustava, potrošač je na zahtjev ispitivača plinske instalacije dužan dostaviti dokumentaciju (nalaze) o provedenom ispitivanju od strane ovlaštenog servisera plinskih trošila i ovlaštenog dimnjačara (članak 9., stavak 6. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima, NN 108/95, 56/10).

Ukoliko je ispitivanjem utvrđeno da je ugrožena sigurnost korisnika uslijed nedostataka na plinskoj instalaciji, ispitivač je dužan uskratiti daljnju isporuku plina do otklanjanja istih i dostave tražene dokumentacije.

Članak 8.

Obavještanje radi provjere ispravnosti

Operator ili ovlaštenu ispitivač plinske instalacije obavezan je obavijestiti potrošača, vlasnika ili korisnika instalacije o obvezi omogućavanja provođenja postupka provjere ispravnosti plinske instalacije.

Način obavještanja odabire Operator ili ispitivač plinske instalacije uz obvezu da u slučaju pismene obavijesti mora navesti upozorenje da je u slučaju nemogućnosti ili spriječenosti obavljanja pregleda u predloženo redovno radno vrijeme, potrošač obavezan predložiti novi termin za obavljanje provjere u krajnjem roku 20 dana po primitku obavijesti. Također je potrebno tom prilikom upozoriti potrošača o svim zakonskim posljedicama neobavljenog pregleda ili izbjegavanja provjere kao i zakonskoj obvezi Operatora da u tom slučaju isključi i obustavi daljnju dobavu plina.

U obavijesti, potrošača se treba upozoriti na potrebu da za izdavanje ocjene ispravnosti plinskih trošila i sustava za odvod produkata izgaranja, treba predložiti dokumente odnosno nalaze u svezi obavljenog servisiranja i održavanja plinskih trošila i dimovodnih uređaja u skladu sa zahtjevima propisa i uputama proizvođača plinskih uređaja i trošila, i u skladu sa zahtjevima posebnih propisa u području komunalnog gospodarstva (uvjeti i način obavljanja javne dimnjačarske službe).

Potrošača je također potrebno upozoriti da u slučaju nedostatka dokaza o redovnom servisiranju i održavanju plinskih trošila i dimovodnih uređaja, ili u slučaju nepravilnog ili nepotpunog obavljanja tih radova, može u propisanom postupku provjere ispravnosti i nepropusnosti plinske

instalacije doći do davanja nepotpune ocjene ispravnosti plinskih trošila i dimovodnih sustava ili ocjene neispravnosti, a koje kao takve mogu imati daljnju posljedicu zatvaranja dobave i privremeni prekid isporuke plina do otklanjanja nedostataka, u skladu sa posebnim zakonskim obvezama Operatora.

Ako iz bilo kojeg razloga nije obavljena provjera po prethodnom postupku obavještanja i najave, potrebno je još jednom ponoviti postupak dostavom još jedne pismene obavijesti.

U slučaju da nije bilo moguće ostvariti provedbu postupka ispravnosti na prethodno navedeni način, Operator će Ministarstvu unutarnjih poslova dojaviti nemogućnost ulaska u stambeni ili poslovni prostor ili drugi razlog nemogućnosti provedbe provjere ispravnosti i nepropusnosti uz dostavljanje dokaza kojima se pokazuje da je postupak proveden sukladno odredbama prethodnih stavaka ovog članka.

U slučaju iz prethodnog stavka ovog članka Ministarstvo unutarnjih poslova donosi rješenje i osigurava izvršenje rješenja kojim se vlasniku instalacije nalaže provedba pregleda plinske instalacije. Vlasniku plinske instalacije će se tom prilikom propisati i obveza plaćanja troškova koji su nastali u svezi sa takvom provjerom ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija koje su u njegovom vlasništvu ili se njima samo koristi.

Potrošač ima pravo da pored Operatora može izabrati i drugog ovlaštenog ispitivača plinske instalacije. U tom slučaju odabrani ispitivač plinske instalacije obavezan je obaviti provjeru ispravnosti u skladu odredbi ovog Pravilnika i izdati Ispitni izvještaj o uspješno obavljenoj provjeri plinske instalacije dostaviti Operatoru najkasnije u roku tri (3) dana po obavljenom ispitivanju. U tom slučaju Operator priznaje rezultate tako obavljene provjere.

Pogonsko održavanje i nadzor (servisiranje) plinskih trošila i plinskih uređaja sukladno posebnim propisima i uputama za rad i održavanje obavljaju ovlašteni serviseri plinskih trošila i plinskih uređaja, te s tim u vezi isti su obvezni izdati nalaz o ispravnosti na zahtjev i trošak potrošača.

Pogonsko održavanje i nadzor (servisiranje) dimovodnih sustava sukladno posebnim propisima i uputama za rad i održavanje takvih uređaja obavlja ovlaštena dimnjačarska služba, te je s tim u vezi po obavljenom pregledu obvezna izdati dimnjačarski stručni nalaz na trošak potrošača i/ili vlasnika instalacije.

Članak 9.

Ulazak u stambeni ili poslovni prostor radi provjere ili ispitivanja

Potrošač, po prethodnoj najavi Operatora ili ovlaštenog ispitivača dužan je omogućiti nesmetano ispitivanje plinske instalacije iz stavka 1.,2. i 3. članka 9. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima u cilju dobivanja ispitnog izvještaja.

Operator ili ispitivač plinske instalacije mogu ući u stambeni ili poslovni prostor vlasnika ili korisnika plinske instalacije uz prethodno predstavljanje i pokazivanje važeće identifikacijske iskaznice (PRILOG I) ovlaštene stručne osobe (ispitivača) i danog odobrenja vlasnika i/ili korisnika navedenog stambenog ili poslovnog prostora.

U slučaju neposredne opasnosti od požara i eksplozija ili po život i zdravlje ljudi, Operator i ispitivači plinske instalacije mogu ući u stambeni ili poslovni prostor vlasnika ili korisnika plinske

instalacije radi obavljanja nužnih radova pozivanjem na zakonske odredbe o postupanju u krajnjoj nuždi.

Članak 10.

Postupak u slučaju izbjegavanja ili sprječavanja provjere ili ispitivanja:

U slučaju potrebe postupanja iz stavka 5. članka 9. ovog Pravilnika u postupku donošenja i izvršenja rješenja odgovarajuće će se primjenjivati i odredbe zakona i propisa kojima se vlasnika i/ili korisnika prisilnim mjerama prisiljava na podnošenje i/ili naknadu troškova, ili se odgovarajuće kažnjava temeljem akta izdanog od strane nadležnog Ministarstva.

Članak 11.

Isključivanje dobave plina

Ako Operator prilikom održavanja priključka, održavanja ili umjeravanja plinomjera i druge opreme korisnika distribucijskog sustava koji koristi javnu uslugu utvrdi da su plinski uređaji i instalacije korisnika sustava priključenog na distribucijski sustav neispravni i da mogu dovesti u opasnost ljude i imovinu, dužan je korisniku sustava priključenom na distribucijski sustav koji koristi javnu uslugu odmah po saznanju, uz pisanu obavijest, obustaviti isporuku plina, te o tome bez odlaganja obavijestiti opskrbljivača plinom i po potrebi nadležnog inspektora.

Ako Operator prilikom održavanja priključka, održavanja ili umjeravanja plinomjera i druge opreme korisnika sustava priključenog na distribucijski sustav koji koristi javnu uslugu utvrdi da su njegovi plinski uređaji i instalacije neispravni, a ne dovode u opasnost ljude i imovinu, dužan je o tome korisniku sustava priključenom na distribucijski sustav koji koristi javnu uslugu dati pisanu obavijest i utvrditi primjereni rok za otklanjanje nedostataka.

Ako korisnik sustava priključen na distribucijski sustav koji koristi javnu uslugu ne dovede svoje plinske uređaje i instalacije u ispravno stanje u roku 30 dana, Operator je dužan korisniku sustava priključenom na distribucijski sustav obustaviti isporuku plina, uz obavijest opskrbljivaču plinom i nadležnom inspektor 24 sata prije obustave isporuke plina.

Kad korisnik sustava priključen na distribucijski sustav koji koristi javnu uslugu dovede svoje plinske uređaje i instalacije u ispravno stanje dužan je o tome obavijestiti Operatora, a isti je dužan utvrditi ispravnost plinskih uređaja i instalacija korisnika sustava priključenog na distribucijski sustav. Nakon što Operator utvrdi ispravnost plinskih uređaja i instalacija korisnika sustava priključenog na distribucijski sustav koji koristi javnu uslugu, dužan je u roku od 24 sata prije ponovne uspostave isporuke plina o tome obavijestiti opskrbljivača plinom.

Operator je dužan uskratiti isporuku plina potrošaču kod kojeg u propisanim rokovima nije obavljeno ispitivanje nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije ili je pri ispitivanju utvrđena propusnost ili neispravnost.

Članak 12.

Ispitni izvještaj - zapis obavljene provjere ili ispitivanja

Potrošač ili krajnji korisnik, fizička i/ili pravna osoba, po prethodnoj najavi Operatora distribucijskog sustava ili ovlaštenog ispitivača, dužan je omogućiti nesmetano ispitivanje plinske instalacije u cilju dobivanja Ispitnog izvještaja.

Operator, prilikom promjene ili umjeravanja plinomjera, produžuje ili uskraćuje isporuku plina samo na temelju Ispitnog izvještaja o nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije u građevini ili dijelu građevine namijenjene za stanovanje, a najmanje jednom u osam (8) godina, ako drugim propisom nije određen kraći rok.

Potrošač u građevini ili dijelu građevine javne namjene i građevine ili dijela građevine u kojoj se obavlja poslovna djelatnost dužan je ispitati svoju plinsku instalaciju na nepropusnost i ispravnost najmanje jednom u pet (5) godina, ako drugim propisom nije određen kraći rok.

Operator obavezno čuva ispitni Izvještaj sa rezultatima provedenih provjera i ispitivanja, koja se kao takva provode na sustavu plinske instalacije kod njenog prvog puštanja u redovni pogon, odnosno uključivanja u distribucijski sustav Operatora za sve vrijeme dok plinska instalacija potrošača postoji ili je priključena u njegov sustav javne dobave plina.

Također, Operator je dužan čuvati pisane Ispitne izvještaje najmanje zadnje dvije provjere ispravnosti plinske instalacije potrošača priključene u njegov sustav javne dobave plina.

Članak 13.

Postupak nakon otkrivanja propusnosti plinske instalacije

Kada se postupkom provjere ili ispitivanja otkrije i utvrdi propusnost plina iz plinske instalacije, odnosno iz bilo kojeg dijela plinskog sustava koji se sastoji od sustava plinskog cjevovoda i njemu priključene opreme, uređaja ili trošila, načinom i postupkom koji je u skladu sa odredbama ovog Pravilnika, ovlaštena osoba dužna je uz dostavu obavijesti Operatoru, sukladno odredbama ovog Pravilnika bez odgađanja i na siguran način obustaviti pogon i dobavu plina potrošaču koji se na takav način opskrbljuje iz tog sustava.

Ponovno uključivanje u sustav dobave plina može se obaviti samo po otklanjanju uzroka propuštanja, odnosno otkrivene neispravnosti, i po prethodnoj provjeri ispravnosti (uključivo i nepropusnosti) plinske instalacije obavljenoj sukladno odredbama ovoga Pravilnika.

Ako se u postupku ispitivanja mjerenjem pouzdano utvrdi da veličina propuštanja plinskog cjevovoda unutarnje plinske instalacije nije veća od 0.001 nm^3 na sat, instalacija se smatra praktički nepropusnom i nije potrebno provesti postupak iz stavka (1).

U slučaju da se u postupku ispitivanja mjerenjem pouzdano utvrdi da propuštanje plinskog cjevovoda unutarnje plinske instalacije nije veće od 0.005 nm^3 na sat, a instalacija nije postavljena unutar zidova, podruma, kanala, okna, ormara ili drugog prostora kod kojeg se ne može smatrati da je osigurano izdašno prirodno ili umjetno provjetranje, u tom slučaju stanje plinske instalacije se ocjenjuje kao stanje smanjene uporabivosti.

Potrošač u tom slučaju kad za to postoji tehnička ostvarivost, mora otkloniti nedostatke u krajnjem roku od 30 dana, a do tog roka potrošač je dužan obavljati pojačani preventivni pogonski nadzor zbog otklanjanja opasnosti od propuštenog plina.

U slučaju da se u postupku ispitivanja mjerenjem pouzdano utvrdi da je propuštanje plinskog cjevovoda unutarnje plinske instalacije veće od $0,005 \text{ nm}^3$, u tom slučaju stanje plinske instalacije ocjenjuje se kao neispravno.

Kod ovog slučaja propuštanja plinske instalacije sve stručne osobe (Operator i ispitivači plinske instalacije, te instalateri i serviseri plinskih uređaja i opreme, dimnjačari i dr.), koji sudjeluju u postupku ispitivanja plinske instalacije obvezatni su poduzeti mjere predviđene ovim Pravilnikom

i po potrebi zatvoriti dobavu plina do otklanjanja neispravnosti ili nedostataka na plinskoj instalaciji.

II. OVLASTI, ODGOVORNOSTI I STRUČNE RAZINE POSLOVA PROVJERE

Članak 14.

Obavljanje poslova provjere i ispitivanja

Provjere i ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti instalacija na području operatora distribucijskog sustava obavlja :

- Operator;
- Pravna ili fizička osoba-ispitivač plinske instalacije koja posjeduje ovlast Operatora;

Pravne i fizičke osobe iz prethodnog stavka obavljaju provjeru i ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija koje proizlaze i obuhvaćene su opsegom i sadržajem važeće ovlasti za ispitivanje, odnosno u skladu sa razinom dobivene ovlasti.

Dijelove postupka za provjeru ispravnosti plinskih instalacija iz članka 1. ovog Pravilnika dužni su provoditi serviseri plinskih uređaja i opreme i djelatnici ovlaštene dimnjačarske službe tijekom postupaka ugradnje ili održavanja plinskih uređaja i opreme, te provjere i održavanja dimovodnih uređaja i opreme. Pri tom su provjeru ispravnosti obvezni provesti postupkom kojim se ostvaruje sigurnost i ispravnost plinske instalacije s obzirom na radove koje izvode, a koji je u skladu sa odredbama ovog Pravilnika.

Članak 15.

Odgovornost za obavljanje poslova provjere ispravnosti i ispitivanja nepropusnosti

Odgovorne osobe u smislu ovog Pravilnika su:

- pravna ili fizička osoba koja obavlja poslove provjere i/ili ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija,
- fizička osoba - ovlaštena stručna osoba, djelatnik koji neposredno obavlja poslove provjere i/ili ispitivanja plinskih instalacija,
- kontrole kvalitete, te djelatnik koji u tvrtki obavlja poslove osiguranja kvalitete,
- fizička osoba - odgovorni djelatnik predstavnik ili zastupnik pravne osobe u tvrtki ispitivaču

Ispitivači plinske instalacije (tvrtke - pravne i fizičke osobe obrtnici) odgovorni su za posljedice nestručnog ili nepotpuno provedenog postupka provjere ili ispitivanja plinske instalacije.

Ispitivači plinske instalacije (tvrtke-pravne i fizičke osobe obrtnici) dužni su obavijestiti Operatora o svakoj promjeni stanja ili izmjeni koja je otkrivena tijekom provjere ili ispitivanja sustava plinskog cjevovoda ili plinske instalacije potrošača plina.

Ispitivači plinske instalacije, te instalateri i serviseri plinskih uređaja i opreme (i pravne ili fizičke osobe) dužni su bez odlaganja obavijestiti Operatora o svakoj neispravnosti ili propuštanju koja je otkrivena tijekom njihovog rada.

Instalateri plinskih uređaja i opreme i serviseri plinskih uređaja i opreme, te dimnjačari odgovorni su za posljedice nestručnog ili nepotpuno provedenog postupka ili propuštanja obavljanja pojedine radnje, određenim sukladno odredbama ovog Pravilnika i posebnih propisa.

Pravne i fizičke osobe iz prethodnih stavaka ovog članka posebice su odgovorne su za eventualne posljedice:

- nepravilnog postupanja po otkrivanju propusnosti plinskog cjevovoda, ugrađene opreme, uređaja ili dijelova;
- nepravilnog izvođenja postupka ili pojedinih radnji potrebnih za sprečavanje mogućeg zapaljenja ili eksplozije plina,
- neprovođenja ili nepravilnog postupanja po otkrivanju opasnosti od nakupljanja propuštenog ili ispuštenog plina;
- neprovođenja ili nepravilnog postupanja po otkrivanju neposredne opasnosti po život, zdravlje ili nastanak požara ili eksplozije;
- nepotpunog, neistinitog ili netočnog evidentiranja radova koji se obavljaju na plinskoj instalaciji i njenim sastavnim dijelovima;
- ostavljanja plinske instalacije u stanju koje se temeljem odredbi ovog Pravilnika, odredbama drugih propisa, normama, ili pravilima tehničke prakse može ocijeniti nesigurnim po ljude i imovinu.

Pravne ili fizičke osobe stječu ovlast i zvanje ovlaštene stručne osobe postupkom i pod uvjetima propisanim odredbama ovog Pravilnika.

Pravne ili fizičke osobe dužne su dojaviti svaku promjenu uvjeta na temelju kojih su ishodili ovlast i o tom obavijestiti izdavatelja ovlasti u roku 15 dana od dana nastale promjene.

Propisani sadržaj, oblik i način izdavanja službene identifikacijske iskaznice ovlaštenog ispitivača plinske instalacije nalazi se prikazan i objašnjen u PRILOGU I koji predstavlja sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 16.

Operator distribucijskog sustava

Operator je obavezan voditi propisanu evidenciju plinskih instalacija pojedinih potrošača, odnosno krajnjih korisnika plina priključenih u njegov distribucijski sustav javne dobave plina, postupkom koji je u skladu sa odredbama ovog Pravilnika i važećih hrvatskih propisa.

Operator vodi popis pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju poslove provjere plinskih instalacija na njegovom području distribucije.

Operator obavlja nadzor kvalitete obavljanja poslova provjere i ispitivanja i u slučaju nepravilnog rada oduzima danu ovlast raskidom ugovora.

Operatori imaju mogućnost izbora i propisivanja daljnjih strožih uvjeta, načina i postupka provjere ispravnosti plinskih instalacija na svom distribucijskom području.

Odgovorna osoba ispitivača dodatno u ime službe osiguranja kvalitete svojim potpisom ovjerava prihvaćanje i ispravnost Ispitnih izvještaja i potvrda.

Članak 17.

Ispitivač plinske instalacije

Ispitivač plinske instalacije (u daljnjem tekstu ispitivač) je stručna osoba osposobljena i registrirana za obavljanje poslova ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija, a za

što posjeduje stručnu spremu, radno iskustvo i važeće ovlaštenje predviđeno odredbama ovog Pravilnika.

Ispitivač plinske instalacije je obavezan poslove provjere ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija obavljati sukladno propisima, odredbama ovog Pravilnika i u okviru dobivene ovlasti.

Ispitivač plinske instalacije obavezan je upoznati se sa posebnim zahtjevima pravila tehničke struke i posebnih propisa u području distribucije i opskrbe plinom koji su prihvaćeni i važeći na distribucijskom području Operatora i prethodno dojaviti Operatoru obavljanje provjere plinskih instalacija na njegovom distribucijskom području.

Ispitivač je odgovoran za obavljanje poslova na ispravan i siguran način. S tim u svezi obavezan je koristiti propisane postupke za provjeru i ispitivanje, te provoditi mjere zaštite i sigurnosti rada.

Ispitivač je obavezan svojim potpisom ovjeriti rezultate provjere ili ispitivanja koje je proveo, te ispuniti Ispitni izvještaj.

Članak 18.

Osiguranje kvalitete provjere ispravnosti plinske instalacije

Ispitivači plinskih instalacija iz članka 17. ovog Pravilnika obavezni su poslove vezane uz osiguranje i kontrolu kvalitete provjera i ispitivanja obavljati u skladu sa odredbama posebnih propisa koji se primjenjuju na mjeriteljsku i ispitivačku djelatnost.

Osiguranje kvalitete obavljanja poslova provjere i ispitivanja plinske instalacije uključuje vođenje propisanih evidencija, izdavanje Ispitnih izvještaja, razradu i uporabu odgovarajućih postupaka za provjeru i ispitivanje, posjedovanje i pravilnu primjenu ispitnih postupaka, te ovjeru Ispitnog izvještaja o ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije.

Ispitivač je obavezan odrediti odgovornog stručnog djelatnika koji obavlja ovjeru dokumenata i odgovoran je za obavljanje poslova osiguranja kvalitete. Taj djelatnik mora u tvrtki imati svojstvo stalno zaposlenog djelatnika.

Za obavljanje poslova osiguranja kvalitete ispitivanja plinskih instalacija traži se posjedovanje visoke stručne spreme tehničkog smjera i potrebitih znanja o provedbi osiguranja i kontrole kvalitete.

Članak 19.

Voditelj poslova provjere ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije

Voditelj poslova provjere ispravnosti plinskih instalacija (u daljnjem tekstu voditelj) u smislu odredbi ovog Pravilnika je ovlašten i odgovorni radnik, osposobljena stručna osoba ispitivača plinske instalacije, koja posjeduje stručnu spremu, radno iskustvo i važeće ovlaštenje za ispitivanje plinskih instalacija stupnja složenosti poslova predviđenih odredbama ovog Pravilnika.

Voditelj obavlja nadzor i kontrolu provedbe postupka ispitivanja plinske instalacije.

Svojim potpisom u ime kontrole provedbe postupka ovjerava pojedinačne Ispitne izvještaje na način predviđen odredbama ovog Pravilnika i posebnih propisa.

Članak 20.
Stupanj složenosti poslova

Ovaj Pravilnik podrazumijeva 3 stupnja složenosti poslova provjere i ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije i to u odnosu na vrstu plinske instalacije i ukupno instaliranu toplinsku snagu:

Stupanj složenosti poslova	VRSTA PLINSKE INSTALACIJE	STRUČNA OSPOSOBLJENOST	RADNO ISKUSTVO
A	<ul style="list-style-type: none"> - instalacija industrijskih tehnoloških postrojenja i tehnoloških postrojenja obrta i male privrede - instalacija plinskih kotlovnica u poslovnim i stambenim građevinama - unutarnjih instalacija stambenih zgrada i poslovnih prostora <p style="text-align: center;">Ukupno instalirana toplinska snaga: - bez ograničenja</p>	VSS Tehnički smjer	5 godina
B	<ul style="list-style-type: none"> - instalacija industrijskih tehnoloških postrojenja i tehnoloških postrojenja obrta i male privrede - instalacija plinskih kotlovnica u poslovnim i stambenim građevinama - unutarnjih instalacija stambenih zgrada i poslovnih prostora <p style="text-align: center;">Ukupno instalirana toplinska snaga: - do 1.000 kW</p>	VSS ili VŠS Tehnički smjer	3 godine
C	<ul style="list-style-type: none"> - instalacija industrijskih tehnoloških postrojenja i tehnoloških postrojenja obrta i male privrede - instalacija plinskih kotlovnica u poslovnim i stambenim građevinama - unutarnjih instalacija u obiteljskim građevinama, u stanovima i poslovnim prostorima višestambenim i poslovnim građevinama. <p style="text-align: center;">Ukupno instalirana toplinska snaga: - do 100 kW</p>	VŠS ili SSS Tehnički smjer	3 godine

Članak 21.

Rokovi provjere i ispitivanja

Provjeru ispravnosti (sa ispitivanjem nepropusnosti) obavlja se u rokovima redovnih i izvanrednih periodičkih pregleda određenih ovim Pravilnikom

Provjeru izvanrednim periodičkim pregledom obavlja se u slučajevima koje propisuje ovaj Pravilnik, a obvezatno svaki puta po obavljanju radova odspajanja, priključivanja ili zamjene: plinomjera, regulatora tlaka, zapornih, sigurnosnih ili ispušnih ventila, spojnih elemenata (fitinga) kao npr. kod priključnih plinskih rampi plamenika, odnosno obavljanju svih drugih radova kojima se može narušiti nepropusnost ili pogonska sigurnost plinske instalacije.

Provjeru izvanrednim periodičkim pregledom se obavlja i u svakom slučaju kada se operatoru izrazi sumnja ili dojadi propuštanje plina, ili kada se na drugi način može opravdano posumnjati u sigurnost ili ispravnost plinske instalacije.

Rok za slijedeći periodički pregled počinje teći od dana zadnjeg redovnog ili izvanrednog periodičkog pregleda ili zamjene plinomjera, temeljem kojeg je potvrđena ispravnost i nepropusnost plinske instalacije.

III. NADZOR NOVO IZGRAĐENE PLINSKE INSTALACIJE, PUŠTANJE U POGON I ODRŽAVANJE

Članak 22.

Obveza nadzora građenja prije puštanja u pogon

Novo izgrađene ili obnovljene (rekonstruirane) plinske instalacije u građevini ili dijelu građevine provjeravaju se i ispituju u postupku građenja u skladu sa odredbama propisa u području građenja, a po obavljenom građenju i neposredno prije prvog puštanja plina sukladno odredbama ovog Pravilnika i posebnih propisa u području građenja, te tehničkog propisa HSUP-P 600, (2002 god.) Prvo puštanje plina u plinsku instalaciju potrošača plina obvezno se provodi od strane Operatora. Pregled novo izgrađene ili obnovljene (rekonstruirane) plinske instalacije kod potrošača plina provodi Operator.

Članak 23.

Postupak provjere tlačne probe

Ispitivanje čvrstoće plinskog cjevovoda i ispitivanje nepropusnosti plinske instalacije obavlja se ovisno o radnom tlaku jednim od 3 postupka tlačne probe (probe na tlak):

- provjera instalacije za radni tlak do uključivo 100 mbar (10 kPa),
- provjera instalacije za radni tlak preko 100 mbar do uključivo 1,0 bar i
- provjera instalacije za radni tlak preko 1,0 bar do uključivo 5,0 bar

Provjera kojom se dokazuje ispravnost i nepropusnost plinskog cjevovoda po obavljenom građenju mora uključivati vizualnu provjeru i tlačnu probu ovisno o radnom tlaku jednim od gora navedenih načina.

Kao ispitni medij u postupku provjere tlačnom probom dopušteno je koristiti inertne plinove, zrak, dušik ili ugljični dioksid, ali ni u kojem slučaju kisik. Dijelovi plinske cjevovodne instalacije ispitane kisikom ili drugim agresivnim medijem moraju se izrezati i zamijeniti novim.

Uporaba zapaljivog i gorivog plina se dopušta za ispitivanje i provjeru plinskog cjevovoda čiji radni tlak ne prelazi 100 mbar (10 kPa).

Ispitivanje čvrstoće i ispitivanje nepropusnosti tlačnom probom plinskog cjevovoda se provode kad je osigurano da su svi spojevi cijevi uključujući zavare, dostupni za pregled i provjeru, odnosno prije eventualnog prekrivanja instalacije žbukom i prije izoliranja spojeva. Prekrivanje cijevi žbukom i izoliranje spojeva dopušteno je samo nakon uspješno provedene provjere i ispitivanja.

Članak 24.

Tlačna proba - instalacija za radni tlak do 100 mbar

Instalacija za radni tlak do 100 mbar se provjerava prije nego li je instalacija ožbukana ili prekrivena i prije izoliranja spojeva. Dopušta se ispitivanje provesti po sekcijama - dionicama.

Ispitivanje čvrstoće se obavlja na novo postavljenoj instalaciji bez armature pri tlaku od 1,0 bar, zrakom ili inertnim plinom. Nakon izjednačenja temperature cjevovoda i okoline, ne smije doći do zamjetnog pada ispitnog tlaka u vremenu ispitivanja od 10 minuta.

Ispitivanje nepropusnosti se provodi ispitivanjem instalacije sa pripadajućom armaturom, ali bez trošila, regulacijskih i sigurnosnih elemenata. Plinomjer može biti uključen u glavno ispitivanje. Glavno ispitivanje se obavlja pri ispitnom tlaku 110 mbar (11 kPa), zrakom ili inertnim plinom. Nakon izjednačenja temperature ne smije doći do zamjetnog pada ispitnog tlaka u vremenu ispitivanja od 10 minuta. Na mjernom instrumentu mora se pouzdano očitati pad tlaka od 0,1 mbar (10 Pa). Rezultate mjerenja potrebno je dokumentirati.

Članak 25.

Tlačna proba - instalacija za radni tlak preko 100 mbar do 1 bar

Instalacija radnog tlaka preko 100 mbar do 1 bar se provjerava kombiniranom provjerom na čvrstoću i nepropusnost. Izvodi se na instalaciji koja nije prekrivena i spojevi nisu izolirani.

Provjera se izvodi ispitnim tlakom 3,0 bar. Nakon postizanja ispitnog tlaka s brzinom porasta od najviše 2,0 bar u minuti, te izjednačenja temperature (oko 3 sata za instalaciju do obujma 2 m³), ispitni tlak uz nadzor i praćenje promjena temperature ne smije pasti u daljnjem tijeku ispitivanja unutar perioda od 2 sata. Za obujam instalacije iznad 2 m³, trajanje ispitivanje se povećava po 15 minuta za svakih dodatnih 0,1 m³.

Kao mjerni uređaj koristi se manometar klase 0,6 s mjernim područjem koje zadovoljava 1,5 puta ispitni tlak. Rezultate mjerenja je potrebno dokumentirati.

Članak 26.

Tlačna proba - instalacija za radni tlak preko 1,0 bar do 5,0 bar

Instalacija za radni tlak od 1,0 bar do 5,0 bar se prethodnim ispitivanjem podvrgava istovremenoj provjeri čvrstoće i nepropusnosti tlakom zraka ili inertnog plina pri ispitnom tlaku 1,5 puta većem od nazivnog radnog tlaka, a koji nije manji od 6,0 bar.

Za vrijeme prethodnog ispitivanja moraju svi ispusti biti nepropusno zatvoreni metalnim čepovima, kapama ili slijepim pribubicama. Pri ovom ispitivanju, bilo kakav spoj s dijelovima instalacije, koji su pod plinom, nije dozvoljen.

Trajanje prethodnog ispitivanja ovisno je o obujmu (volumenu) ispitivane plinske instalacije. Nakon postizanja razine ispitnog tlaka koji se smije podizati brzinom od najviše 2,0 bar u minuti, te izjednačenja temperature u trajanju od narednih 3 sata, ne smije doći do zamjetnog pada tlaka u vremenu ispitivanja od daljnja 2 sata. U tom se razdoblju tlak očitava svakih 10 minuta, a očitane se vrijednosti bilježe i unose u ispitni dokument – izvještaj o ispitivanju. Mjerenja se obavljaju manometrom čija preciznost mora biti najmanje razreda točnosti 0,6 i mjernog područja većeg najmanje 50% iznad ispitnog tlaka.

Glavnim ispitivanjem se obavlja istovremena provjera čvrstoće i nepropusnosti instalacije – plinskog sustava sa pripadajućom i ugrađenom armaturom i spojevima trošila, ali bez plinskih trošila, regulacijskih i sigurnosnih uređaja (elemenata) pri ispitnom tlaku koji odgovara iznosu radnog tlaka uvećanog za najmanje 2,0 bar .

Nakon stabiliziranja stanja i postizanja izjednačenja temperature ispitne instalacije s okolinom, ne smije doći do zamjetnog pada ispitnog tlaka u daljnjem vremenu ispitivanja od najmanje 1,0 sat.

Mjerni instrument mora imati skalu na kojoj se može pouzdano očitati razlika tlaka od 1 mbar. Rezultate mjerenja je potrebno dokumentirati.

Članak 27.

Postupak provjere plinskog sustava i ugrađene opreme prije punjenja instalacije plinom

Plin se može pustiti samo u onu plinsku instalaciju čija je ispravnost i nepropusnost prethodno potvrđena provjerom prema odredbama ovog Pravilnika.

Operator može puniti plinom plinsku instalaciju, samo na temelju Ispitnog izvještaja o nepropusnosti i ispravnosti novoizgrađene ili obnovljene (rekonstruirane) plinske instalacije u građevini ili dijelu građevine sukladno tehničkoj dokumentaciji plinske instalacije.

Kada je na sustavu plinskog cjevovoda potrebno izvoditi radove radi održavanja, nadogradnje ili rekonstrukcije (rezanje, odvajanje, odspajanje i dr.), odjeljak (sekcija) cjevovoda na kojem treba obaviti radove se mora isključiti iz sustava dobave plina na najbližoj za to pogodnoj točki, a plin koji se nalazi u cjevovodu pod radnim tlakom mora biti na siguran način ispušten u vanjski slobodni prostor ili u prostorije koje su dovoljne veličine i ventilirane na način kojim je spriječeno nakupljanje zapaljivih smjesa i nastajanje požara i eksplozije.

U instalaciju koja nije radila duže od 30 dana puštanje plina se obavlja slijedećim postupkom:

- obavlja se vizualni pregled stanja instalacije, prisutnosti regulacijskih i zaštitnih uređaja kao i položaja zapornih ventila i priključaka plinskih trošila, a
- po utvrđivanju da je ispravna u građevinsko montažnom pogledu obavlja se provjera i ispitivanje nepropusnosti plinskih instalacija tlačnom probom., te pušta plin u instalaciju

U instalaciju koja je bila kratkotrajno isključena iz pogona zbog obavljanja radova na održavanju ili izmjeni opreme ili zbog drugih razloga puštanje plina se obavlja slijedećim postupkom:

- obavlja se provjera i ispitivanje nepropusnosti plinskih instalacija tlačnom probom, te
- pušta plin u instalaciju

U instalaciju na kojoj je došlo do kratkotrajnog pogonskog prekida (održavanje, podešavanje zamjena dijelova, mjerenje propusnosti) puštanje plina se obavlja po provjeri nepropusnosti mjesta spojeva na kojima su obavljane izmjene, naknadna spajanja ili odspajanja.

Članak 28.

Puštanje u pogon plinskih trošila

Puštanje u pogon uređaja koji koriste plin može se dopustiti nakon što je provjeren sustav plinskog cjevovoda, te je utvrđeno da nema propuštanja, a instalacija je očišćena od zaostalog zraka i nečistoća.

Kod podešavanja i proba djelovanja (regulacije i funkcionalnog ispitivanja) plinskih trošila potrebno je uvažavati upute za ugradnju i rad proizvođača plinskih uređaja i trošila, kao i posebne uvjete Operatora. Također se treba pridržavati propisa o štednji energije.

Uključivanje u pogon uređaja koji koriste plin ne može se dopustiti prije nego što je izvršena provjera ispravnosti, pouzdanosti i sigurnosti rada sustava dovoda zraka i odvoda produkata izgaranja, a za što nadležna ovlaštena dimnjačarska služba izdaje nalaz o obavljenom pregledu sustava dovoda zraka i dimovodnog sustava.

Ispitivači plinske instalacije, te instalateri i serviseri plinskih uređaja i opreme obvezni su potrošača, vlasnika, odnosno korisnika, plinske instalacije upoznati sa postupkom pravilne

uporabe plinske instalacije i mjerama sigurnosti. Mora biti upoznat i sa mjerama kojima se ostvaruje ispravnost dovoda zraka za izgaranje i odvoda produkata izgaranja njegove plinske instalacije, te upozoren da se te mjere ne smiju naknadno narušavati ili mijenjati.

Potrošač, vlasnik, odnosno korisnik, obvezan je pridržavati se tehničkih uputa za rad i održavanje plinskih instalacija i pojedinih plinskih trošila.

IV. REDOVNI PERIODIČKI PREGLED

Članak 29.

Opseg i rokovi redovnih periodičkih pregleda

Opseg provjera ispravnosti i obveza u okviru redovnih periodičkih pregleda uključuje:

- vizualni pregled plinske instalacije
 - o (u obvezi ispitivača plinske instalacije),
- provjeru ispravnosti (valjanosti) plinskog cjevovoda koja uključuje provjeru na nepropusnost
 - o (u obvezi ispitivača plinske instalacije),
- provjeru ispravnosti, pouzdanost i sigurnost rada plinskih trošila
 - o (u obvezi servisera plinskih trošila),
- provjeru ispravnosti, pouzdanosti i sigurnosti rada sustava dovoda zraka i odvoda produkata izgaranja
 - o (u obvezi ovlaštenog dimnjačara),
- funkcionalno ispitivanje dimovodnog uređaja kod plinskih naprava
 - o (u obvezi ovlaštenog dimnjačara),
- davanje ocjene ispravnosti plinske instalacije od glavnog zapora do trošila uključivo i plinska trošila i dimovodne sustave plinskih trošila,
 - o (u obvezi ispitivača plinskih instalacija).

Plinska instalacija mora biti ispitana u opsegu i u rokovima određenim ovim Pravilnikom, ako Pogonskom uputom za siguran rad, Uputom za rad i održavanje i hrvatskim propisima nisu propisani drugi, kraći rokovi ispitivanja.

Opseg radova tijekom redovnih periodičkih pregleda i rokovi redovnih periodičkih pregleda koji predviđeni ovim Pravilnikom dani su u sklopu PRILOGA II koji čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 30.

Indikacija propuštanja

Ako se u postupku provjere plinske instalacije ustanovi indikacija propuštanja plina, sva plinska trošila i uređaji, kao i mjesta izlaznih priključaka moraju biti pregledana i provjerena da bi se vidjelo da li su zatvorena i ne propuštaju plin. Ako se pokaže da su prethodno navedena mjesta zatvorena tako da su za plin nepropusna tada postoji propuštanje plina u sustavu plinskog cjevovoda, pa provjeru nepropusnosti plinske instalacije treba ponoviti.

Po utvrđivanju indikacije propuštanja pogodnom metodom kao što su premazivanje pjenećim sredstvom ili pomoću detektora prisutnosti plina potrebno je utvrditi i odrediti mjesto propuštanja plina u sustavu plinskog cjevovoda.

Dopuštena je iznimka kad je plinski cjevovod izveden tako da nije lako pristupačan i dostupan (podžbukno, prekriven ili nedostupan pregledu) i tada po indikaciji propuštanja nije obvezatno utvrditi i odrediti mjesto propuštanja plina u sustavu plinskog cjevovoda. U tom slučaju neispravnost plinske instalacije se utvrđuje bez utvrđivanja (lociranja) mjesta propuštanja.

V. IZVANREDNI PREGLED

Članak 31.

Izvanredni pregled nakon građenja, a prije puštanja u pogon

Prvi, izvanredni pregled obavlja Operator po završetku građenja ili postavljanja plinske instalacije i njime potvrđuje ispunjenje zahtjeva. Po tako uspješno obavljenoj provjeri ispravnosti koja uključuje provjeru čvrstoće i nepropusnosti plinske instalacije daljnje provjere obavljaju se postupkom i u rokovima redovnih pregleda.

Po obavljenom građenju izvoditelj građenja je po zahtjevu operatora obavezan dostaviti svu potrebnu dokumentaciju sukladno odredbama propisa i ovog Pravilnika.

Izvanredni pregled po građenju plinske instalacije se obavlja uvidom u stanje plinske instalacije i dokumente kojim se dokazuje kvaliteta radova, opreme i ugrađenog materijala i uz uvažavanje zahtjeva odredbi ovog Pravilnika i posebnih propisa u području građenja.

Članak 32.

Izvanredni pregled nakon obavljenih radova ili izmjena

Ako se na plinskoj instalaciji izvedu izmjene ili nadogradnje, zamjena spojnih dijelova, mjernih, sigurnosnih ili regulacijskih uređaja, opreme ili trošila ili se na drugi način utječe na pouzdanost ili sigurnost plinske instalacije, takvu plinsku instalaciju se mora po obavljanju bilo kojeg od tih radova provjeriti u izvanrednom roku izvanrednim pregledom propisanim prethodnim člankom ovog Pravilnika. Nakon uspješno obavljene provjere ispravnosti (sa ispitivanjem nepropusnosti) plinske instalacije, daljnje provjere ispravnosti se po tom obavljaju u redovnim rokovima.

Članak 33.

Izvanredni pregled po indiciji neispravnosti ili propuštanja

Kada se otkrije i izmjeri propuštanje instalacije u granicama od 0,001 do 0,005 m³ (1 do 5 litara) na sat Operator može uz obvezu provedbe posebnog (pojačanog) nadzora pogona propisati i obavljanje provjere ispravnosti u kraćim, izvanrednim rokovima provjere.

Potrebu provjere plinske instalacije u kraćim izvanrednim rokovima iz prethodnog stavka ovog članka ispitivač je dužan obrazložiti.

Članak 34.

Izvanredni pregled stare ili problematične plinske instalacije

Za plinske instalacije koje u svom sastavu imaju dijelove, uređaje ili opremu stariju od 20 godina ili su dijelovi sustava plinskog cjevovoda postavljeni u prikrivenim, pokrivenim ili za provjeru nedostupnim mjestima operator može uz obvezu provedbe posebnog (pojačanog) nadzora pogona propisati i obavljanje provjere ispravnosti u kraćim, izvanrednim rokovima provjere.

U slučaju izvanrednog pregleda temeljem odredbi ovog članka Pravilnika potrebno je provesti cjelokupan opseg i sadržaj postupka provjere ispravnosti sa ispitivanjem nepropusnosti.

VI. POSTUPAK DOBIVANJA I GUBITKA OVLASTI

Članak 35. Dobivanje ovlasti

Pravne i fizičke osobe podnose zahtjev za dobivanje ovlasti za obavljanje poslova provjere ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija prema složenosti poslova Operatoru na način opisan u članku 39. ovog Pravilnika.

Operator osniva Povjerenstvo od 3 člana. Povjerenstvo razmatra zahtjev, i predlaže izdavanje ovlasti. Odluke Povjerenstva donose se jednoglasno.

Operator izdaje ovlast na temelju mišljenja Povjerenstva i neposrednog uvida kojim se utvrđuje: opremljenost, stručnost, osposobljenost i poznavanje propisa, za pojedine stručne razine obavljanja poslova provjere i ispitivanja predviđene propisima i ovim Pravilnikom.

Članak 36. Ispit znanja

Za stjecanje statusa ovlaštenog ispitivača plinske instalacije ovim Pravilnikom je predviđeno da se pred Povjerenstvom iz članka 35. stavak 2. polaže Ispit znanja.

Ispit se sastoji od pismenog i usmenog dijela. Sadržaj ispita donosi Povjerenstvo.

Sadržaj ispita obuhvaća provjeru poznavanja postupaka ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija koje su propisane ovim Pravilnikom, kao i općenitih znanja i tehničkih propisa koji propisuju sve važne stvari vezane uz način, postupak i metode ispitivanja novo izvedenih, postojećih i rekonstruiranih plinskih instalacija.

Sadržaj ispita u dijelu poslova provjere plinskih instalacija za pojedine poslove i stručne razine ovlasti može se mijenjati, a ujedno i usklađivati u skladu sa razvojem i unapređivanjem tehnike i prakse.

Članak 37. Važenje i gubitak ovlasti

Dobivena ovlast važi isključivo u opsegu i roku važenja koji su određeni u postupku njenog izdavanja.

Ovlast se izdaje za razdoblje od najviše 5 godina.

Operator će ovlast ukinuti ako se promijene uvjeti temeljem kojih je ovlast dobivena. Vezano uz navedeno nositelji ovlasti dužni su Operatora izvijestiti o svakoj promjeni uvjeta temeljem kojih je ovlast dobivena najkasnije u roku 15 dana po nastanku promjene.

Operator je dužan ukinuti izdanu ovlast prije isteka njenog važenja u svim slučajevima kada se u provođenju nadzora rada utvrdi povreda važećih hrvatskih propisa ili odredbi ovog Pravilnika.

Sve ovlaštene i pravne i fizičke osobe dužne su prestati sa obavljanjem svih poslova provjere ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija sa danom isteka dobivene ovlasti ili sa danom

dostave obavijesti kojom im Operator ukida danu ovlast za poslove provjere plinskih instalacija.

Članak 38.

Zahtjev za dobivanje ovlasti ispitivača plinskih instalacija

Zahtjev za izdavanje ovlasti ispitivača plinskih instalacija za određeni stupanj složenosti poslova podnosi se Operatoru uz dostavljanje dokaza ispunjavanja uvjeta iz prethodnog članka i sadrži :

- registraciju obrta ili tvrtke,
- ime i prezime fizičke osobe, ili naziv pravne osobe, koja podnosi zahtjev;
- ime i prezime fizičke osobe za koju se traži ovlast;
- stupanj složenosti poslova za koju se traži ovlast;
- isprave ili ovjerene preslike isprava kojima se dokazuje stručna osposobljenost
- opis i popis poslova koje je djelatnik do sada obavljao samostalno ili pod nadzorom voditelja ispitivanja plinskih instalacija, a kojima dokazuje svoje radno iskustvo;
- popis opreme i mjernih uređaja sukladno PRILOGU III
- izjavu odgovorne osobe za osiguranje kvalitete u tvrtki, da poznaje hrvatske zakone i važeće propise u području zaštite od požara i eksplozije, mjernoj i ispitivačkoj djelatnosti, te će povjerene joj poslove obavljati u skladu s odredbama zakona i propisa.
- izjavu fizičke osobe, radnika, da poznaje hrvatske zakone i važeće propise u području zaštite od požara i eksplozija, mjernoj i ispitivačkoj djelatnosti, te će povjerene joj poslove obavljati u skladu s odredbama zakona i propisa.

Članak 39.

Uvjeti dobivanja ovlasti voditelja ispitivanja plinskih instalacija

Ovlast za obavljanje poslova voditelja ispitivanja plinskih instalacija iz članka 19. ovog Pravilnika izdaje Operator i može se izdati fizičkoj osobi (radniku) ako ispunjava uvjete:

- posjeduje najmanje završenu srednju stručnu školu 4. stupnja i stečeno zvanje plinoinstalatera ili plinomontera za stupanj složenosti poslova C iz članka 20. ovog Pravilnika.
- posjeduje za stupanj složenosti poslova A i B. iz čl. 20. ovog Pravilnika najmanje višu stručnu spremu tehničkog smjera
- posjeduje radno iskustvo na poslovima postavljanja, održavanja, provjere i ispitivanja plinskih instalacija od najmanje 5 godina,
- ima položen ispit iz članka 36. ovog Pravilnika
- poznaje propise i postupke kontrole i osiguranja kvalitete, mjerno ispitne postupke i propisani način vođenja evidencija, pisanja, izdavanja i ovjeravanja Ispitnih izvještaja.

Članak 40.

Uvjeti dobivanja ovlasti stručnog djelatnika - ispitivača plinskih instalacija

Ovlast za obavljanje poslova ispitivača plinskih instalacija iz članka 19. ovog Pravilnika izdaje Operator i može se izdati fizičkoj osobi (stručnom djelatniku) ako ispunjava uvjete:

- posjeduje najmanje završenu srednju stručnu školu 4. stupnja i stečeno zvanje plinoinstalatera ili plinomontera
- posjeduje radno iskustvo na poslovima postavljanja, održavanja, provjere ili ispitivanja plinskih instalacija od najmanje 3 godine za stupanj složenosti poslova B i C

- posjeduje radno iskustvo na poslovima postavljanja, održavanja, provjere ili ispitivanja plinskih instalacija od najmanje 5 godine za stupanj složenosti poslova A
- ima položen ispit iz članka 36. ovog Pravilnika .

VII. PROPISANI IZGLED I SADRŽAJ EVIDENCIJA, ISPITNIH IZVJEŠTAJA I POTVRDA

Članak 41.

Evidencija plinskih instalacija potrošača plina

Radi obavljanja periodičke provjere ispravnosti plinskih instalacija Operator je obvezan voditi evidenciju potrošača, sa svim općim podacima o potrošaču, te podacima nužnim za ispravno obavljanje provjere ispravnosti i ispitivanje nepropusnosti. Evidencija između ostalog mora sadržavati i:

- datum prve provjere i ispitivanja po završetku građenja, kao i datum prvog puštanja plina i preuzimanja instalacija u sustav javne dobave dobavljača plina;
- datum svih izmjena i nadogradnji plinske instalacije kao i dokaze provjera i ispitivanja iste;
- skicu instalacije nemjerenog plina;
- dužine, nazivne promjere cjevovoda i ogranka, te volumen instalacije nemjerenog plina;
- skicu instalacije mjerenog plina;
- dužine, nazivne promjere cjevovoda i ogranaka, te volumen instalacije mjerenog plina;
- podaci o regulaciji i sigurnosnom uređaju (PRU) kućnog priključka;
- naziv proizvođača, tip i evidencijski broj plinomjera;
- smještaj svakog pojedinog plinskog aparata, vrstu, naziv proizvođača i tip;
- datum i ocjena zadnje provjere ispravnosti i nepropusnosti;
- datum slijedeće provjere;
- datum i ocjena svih prethodnih provjera, arhivirano u elektroničkom obliku;
- druge podatke važne za ocjenu tehničke ispravnosti plinske instalacije;
- eventualne posebne napomene u svezi ispravnosti i nepropusnosti.

Operator je dužan voditi podatke iz evidencije (očevidnika) za sve vrijeme dok postoji plinska instalacija, odnosno dok je ona kao takva priključena na njegov sustav dobave plina.

Ispitivači plinske instalacije su dužni voditi svoju evidenciju svih Ispitnih izvještaja o obavljenim provjerama ispravnosti koje obavljaju temeljem zahtjeva za obavljanje provjere. U evidenciji se nalaze i čuvaju čitavo vrijeme dok postoji navedena plinska instalacija:

- broj i datum Ispitnog izvještaja;
- puni naziv odgovornih pravnih i fizičkih osoba koje su obavile provjeru ili ispitivanje, te puni naziv izdavatelja izvještaja;
- datum izvršenja provjere ili ispitivanja;
- broj i datum potvrde ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije;
- utvrđeno stanje plinske instalacije po potvrdi o ispravnosti i nepropusnosti plinske instalacije.

Članak 42.

Propisani izgled i sadržaj Ispitnog izvještaja

Ispitivanje plinske instalacije po propisanom postupku od strane operatora, pored operatora može obavljati i od njega ovlaštena pravna ili fizička osoba, o čemu se izdaje Ispitni izvještaj o nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije.

Ispitni izvještaj o nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije mora sadržavati:

- podatke o plinskoj instalaciji (novoizgrađena/postojeća);
- podatke o obavljenom periodičkom pregledu (redovni/izvanredni);
- podatke o zahtjevu (na temelju zahtjeva vlasnika/korisnika/operatora)
- podatke o lokaciji plinske instalacije;
- puni naziv potrošača – vlasnika/korisnika plinske instalacije;
- naziv tvrtke koja je obavila ispitivanje;
- naziv izvođača radova;
- datum prethodnog ispitivanja;
- datum puštanja plina u instalaciju;
- dokaz o ispravnosti dimnjaka;
- dokaz o ispravnosti trošila;
- popis uređaja za ispitivanje;
- metoda ispitivanja;
- podaci o plinskoj instalaciji sa prostorijama smještaja trošila;
- tehničku dokumentaciju (projekt/skica);
- zaključak s rokom ponovnog ispitivanja;
- ovjeru vlastoručnim potpisom (ispitivači plinskih instalacija, nadzor kvalitete - voditelj poslova, osiguranje kvalitete).

Jedan primjerak Ispitnog izvještaja dostavlja se potrošaču, a drugi Operatoru koji se čuva u evidenciji do ponovnog ispitivanja. U Ispitnom izvještaju se ne smije ništa naknadno ispravljati ili mijenjati, te zbog toga nisu dozvoljena naknadna upisivanja ili precrtavanja. Sva polja predviđena za upisivanje moraju biti jasno ispunjena ili precrtana.

Ispitni izvještaj mora sadržavati puni naziv tvrtke ispitivača plinske instalacije koji je obavio provjeru ili ispitivanje, te mora biti na svojem kraju ovjeren potpisima odgovornih osoba.

U Ispitnom izvještaju moraju biti navedeni svi podaci kojim se jasno određuje plinska instalacija i opseg i sadržaj obavljenih provjera i ispitivanja, a temeljem kojih bi se mogla u potpunosti ponoviti provjera po drugom, neovisnom ispitivaču s ciljem provjere provedenog postupka.

U Ispitnom izvještaju moraju biti naznačeni postupci provjere i ispitni postupci koji su korišteni pri davanju ocjene ispravnosti. U Ispitnom izvještaju moraju biti posebno navedene i opisane indikacije neispravnosti ili propuštanja plina, nedostaci i neispravnosti temeljem kojih se daje ocjena stanja plinske instalacije.

Na temelju Ispitnog izvještaja o obavljenoj provjeri ili ispitivanju utvrđuje ispravnost ili neispravnost plinske instalacije. U Ispitnom izvještaju ne smije se ništa naknadno ispraviti ili mijenjati, te zbog toga nisu dozvoljena naknadna upisivanja ili precrtavanja. Sva polja predviđena za upisivanje moraju biti jasno ispunjena ili precrtana.

U PRILOGU IV koji je sastavni dio ovog Pravilnika prikazan je izgled Ispitnog izvještaja o nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 43.

Usklađivanje načina rada pravnih i fizičkih osoba

Za postojeće plinske instalacije namijenjene za stanovanje, koje su postavljene i puštene u uporabu prije stupanja na snagu ovog Pravilnika ne postoji obveza tlocrta objekta s ucrtanom plinskom instalacijom i/ili shematski prikaz plinske instalacije, kao dijelom Ispitnog izvještaja.

Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost provjere ispravnosti i/ili ispitivanja nepropusnosti plinskih instalacija, instalateri plinskih uređaja i opreme, serviseri plinskih uređaja i opreme i dimnjačari, a koji se kao takvi pozivaju na odredbe ovog Pravilnika, trebaju uskladiti svoj rad sa odredbama ovog Pravilnika, nakon dobivanja suglasnosti od MUP-a i stupanja na snagu.

Operator je dužan plinoinstalatore, servisere i montažere plinskih uređaja i ovlaštene dimnjačare posebnom obavijesti upozoriti o obveznoj primjeni Pravilnika PK-P 601.111/2011, te njihove obveze provođenja postupaka ispitivanja prema navedenom Pravilniku.

PRILOG I – Službena iskaznica ispitivača plinskih instalacija

Službenu iskaznicu izdaje Operator. Obrazac iskaznice s prikazom njezinog sadržaja vidljiv je u nastavku.

Izgled prednje strane iskaznice :

The image shows the front side of a yellow license card for a gas installer. At the top, it reads 'PLIN KONJŠČINA d.o.o.' and 'Iskaznica osobe ovlaštene za provjeru i ispitivanje plinskih instalacija'. Below this, there are fields for 'Ime:', 'Prezime:', 'Datum rođ.:', 'OIB:', and 'Tvrtka:'. At the bottom, there are fields for 'Br.' and 'Vrijedi do:'. The card also has a small box for 'Datum izdavanja:'.

Izgled zadnje strane iskaznice :

The image shows the back side of the yellow license card. It features the heading 'OVLAŠTENJE:' followed by two paragraphs of text. The first paragraph states that the holder is authorized to perform gas inspection and testing work in residential or business premises. The second paragraph states that the holder is obliged to perform these tasks in accordance with legal and other applicable regulations, standards, and technical practice rules.

Operator određuje broj i oznaku ovlasti koja sadržava:

- stupanj složenosti poslova - velikim tiskanim slovom (oznaka A, B, C),
- arapskim brojem označen broj iskaznice,
- arapskim brojem označenu godinu do kada vrijedi ovlast,

PRILOG II – Rokovi i opseg provjera i ispitivanja plinske instalacije

OBVEZNI ROKOVI REDOVNOG PERIODIČKOG PREGLEDA

Najmanje jedan puta u 8 godina ispituje se ispravnost i nepropusnost plinske instalacije za:

- stambenu građevinu ili pojedinačni stan s instaliranom snagom trošila do 100 kW;
- višestambenu građevinu (zajednički dijelovi i pojedinačni stanovi koji u svom sustavu mogu imati i posebne kućne plinske uređaje ukupne instalirane snage do 100 kW).

Najmanje jedan puta u 5 godina ispituje se ispravnost i nepropusnost plinske instalacije za:

- fizičke i pravne osobe (obrta, ustanove, poslovni prostori i mala gospodarstva) ukupne instalirane snage do 100 kW.

Najmanje jedan puta u 2 godine ispituje se ispravnost i nepropusnost plinske instalacije za:

- plinske instalacije s radnim tlakom iznad 0,1 do 1 bar;
- tehnološka postrojenja i obrta ukupne instalirane snage veće od 100 kW;
- tehnološka postrojenja i obrta kod kojih se plinska instalacija smatra kao uređajem za rad, a ukupne snage trošila veće od 100 kW;
- plinske kotlovnice ukupne instalirane snage od 100 kW – 1000 kW;
- industrijske kuhinje s prirodnom ventilacijom.

Najmanje jedan puta godišnje ispituje se ispravnost i nepropusnost plinske instalacije za:

- plinske instalacije s radnim tlakom većim od 1 bar;
- plinske kotlovnice ukupne instalirane snage iznad 1000 kW;
- industrijske kuhinje s prisilnom ventilacijom.

Provjere i ispitivanja koji se propisuju ovim Pravilnikom, a nisu obuhvaćeni opsegom i rokom za pregled plinske instalacije propisanim odredbama važećih hrvatskih propisa za građenje, pogon i održavanje plinskih kotlovnica, obavljaju se u roku koji nije duži od jedne godine.

OBVEZNI OPSEG REDOVNOG PERIODIČKOG PREGLEDA

Opseg provjere ispravnosti i ispitivanja nepropusnosti plinskih instalacija koje predviđa ovaj Pravilnik obuhvaća sljedeće:

- provjera ispravnosti stanja i načina gradnje cjevovoda (dostupnost i pristupačnost - bez vidljivih oštećenja i znakova uznapredovale korozije);
- provjera postojanja i ispravnog smještaja sigurnosnih, zaštitnih i regulacijskih uređaja (dostupnost i pristupačnost - bez vidljivih oštećenja i znakova uznapredovale korozije);
- provjera nepropusnosti spoja ispred i iza glavnog zapora;
- provjera nepropusnosti spoja ispred i iza izolacijske spojnice (ako postoji);
- provjera nepropusnosti spoja ispred i iza filtera (ako postoji);
- provjera nepropusnosti spoja ispred i iza regulatora (ako postoji);
- provjera nepropusnosti spoja ispred i iza brojila - plinomjera;

- provjera ispravnog djelovanja (po potrebi podmazati) i nepropusnosti ispred i iza zapornih slavina (ispred plinskih trošila i na plinskom cjevovodu);
- provjera nepropusnosti kompenzatora i ostalih dijelova uređaja od glavnog zapora do plinomjera (regulacijski i zaštitni uređaji, fitinzi, plinomjeri);
- ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti plinskog cjevovoda sa svim ograncima od glavnog zapora do plinskog trošila;
- ispitivanje ispravnosti i nepropusnosti plinskog cjevovoda sa svim ograncima od glavnog zapora plinskog trošila, uključivo i plinska trošila;
- provjera ispravnog djelovanja regulacijskih i zaštitnih uređaja plinskog cjevovoda i plinskih trošila;
- provjera ispravnosti - proba djelovanja i probni pogon plinskih trošila (rđa, prljavština izmjenjivača topline, plamenika, nedostajući elementi - ručice, stabilnost, ponašanje u radu - šumovi “pufanje” i sl.);
- provjera ispravnosti dovoda zraka za izgaranje do plinskih trošila (veličina prostorije za postavljanje, prozori, vrata, ventilacijski otvori i dr.);
- provjera ispravnosti odvoda produkata gorenja plinskih trošila i funkcionalno ispitivanje dimovodnog uređaja kod plinskih naprava vrste B (ispravnost ugradnje, ispravnost stanja dimovodnog sustava u građevnom smislu, nema povrata sagorjelih plinova, postoji dokument o održavanju izdan od javne dimnjačarske službe sukladno propisima, i sl.);
- provjera razmaka plinskih trošila i njihovih ugrijanih dijelova do zapaljivih materijala i dijelova zgrade, te zahtijevane sigurnosti u području zaštite od požara (propisani minimalni razmak dimovodnih cijevi zapaljivih elemenata, položaj i stanje ispusta produkata gorenja plinskih trošila i sl.)
- ocjena ispravnosti i uporabivosti plinske instalacije (sustava plinskog cjevovoda i plinskih trošila)

Opseg potrebnih radova provjere iz prethodne tablice obaviti će se u skladu i prema instalaciji koju se provjerava. Ovlašteni ispitivači primijeniti će za to odgovarajuće odobrene postupke temeljem odredbi ovog Pravilnika.

Kada se zbog bilo kojeg razloga ne može provoditi cjelokupan opseg provjera i ispitivanja u Ispitni izvještaj o obavljenoj provjeri posebno će se navesti koji dio predviđenih poslova je obavljen.

PRILOG III – Popis opreme za provjeru i ispitivanje plinske instalacije

Minimalna oprema za provjeru ispravnosti i nepropusnosti unutarnjih plinskih instalacija u stambenim i poslovnim prostorima koje propisuje ovaj Pravilnik za sve stupnjeve složenosti poslova:

Mjerenje propuštanja plinova

- plinsko njuškalo - detektor prisutnosti plina u zraku, namijenjen za pronalaženje propusnih mjesta na unutarnjoj plinskoj instalaciji), za odgovarajuće vrste plinova,
- plinski detektor za prirodni plin CH₄ (0 do 10.000 ppm), s točnošću mjerenja od 10 ppm,
- plinski detektor za prirodni plin CH₄ (0 do 100%DGE) s točnošću očitavanja od 1%, (0 do 100% Volumno) s točnošću očitavanja od 0,1%.
- plinski detektor (analizator) za mjerenje sadržaja plinova, za CO (0 do 500 ppm),

Mjerenje tlaka

- „U“ cijevni manometar radnog područja 0 do 120 mbar, s točnošću očitavanja od 0,1 mbar,
- manometri odgovarajućih mjernih područja (0 do 6,0 bar s točnošću očitavanja od 1 mbar, te 0 do 1,6 bar s točnošću očitavanja od 0,1 mbar), najmanjeg promjera \varnothing 150 mm, svi klase točnosti 0,6,
- vakuum manometar mjernog područja -10 Pa do +100 Pa.

Mjerenje temperature

- digitalni termometar mjernog područja -20 do +50 °C, točnosti očitavanja 0,1° C, ili
- infra-red termometar mjernog područja -10 do 200 °C, točnosti očitavanja 0,1 °C.

Mjerenje količine protoka

- digitalni anemometar za mjerenje količine protoka 0 do 10 ms⁻¹ ,
- zaporni sat.

Ostala oprema

- prijenosna baterijska svjetiljka u „S“ izvedbi, namijenjena za rad u prostorima ugroženim nakupljanjem eksplozivnih para ili eksplozivnih smjesa sa zrakom,
- garnitura gumenih čepova \varnothing 1/2” do 3” s ugrađenim nastavcima za ispitivanje kućnih instalacija,
- univerzalni uređaj za električno premoštenje rastavljenih dijelova plinovoda promjera \varnothing 1/2” do 3” ,
- zračna pumpa za čišćenje i ispitivanje unutarnjih plinovoda,
- laserski mjerač duljina, mjerna vrpca duljine 30 metara, čelični dvometar,
- pomično mjerilo za kontrolu cijevi
- džepni kalkulator,
- alat opće namjene (ključevi, izvijači, kliješta i ostalo) po količini i vrsti prilagođen predviđenom opsegu radova,
- dijagrami ispitni (plastificirani),
- kliješta za plombiranje s identifikacijskom oznakom pravne ili fizičke osobe.
- priključci i slavine za ugradnju manometara i mjerne opreme ili uređaja na cjevovode.

PRILOG – IV Izgled Ispitnog izvještaja o nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije

Naziv i adresa ovlaštenog ispitivača

**ISPITNI IZVJEŠTAJ
O NEPROPUSNOSTI I ISPRAVNOSTI PLINSKE INSTALACIJE**

Podaci o plinskoj instalaciji: A) Novoizgrađena B) Postojeća

Podaci o lokaciji plinske instalacije: _____

Puni naziv potrošača – vlasnika/korisnika plinske instalacije: _____

Šifra potrošača: *Popunjava Operator*

Naziv izvođača radova: _____

Datum puštanja plina u instalaciju: *Popunjava Operator*

Datum prethodnog ispitivanja: *Popunjava Operator*

Kratki tehnički opis plinske instalacije s popisom ogranka i instaliranih plinskih trošila:

Obavljen je: **1. REDOVNI PERIODIČKI PREGLED** **2. IZVANREDNI PREGLED**

Datum pregleda: _____

1. Pregled obavljen po zahtjevu potrošača - vlasnika ili korisnika plinske instalacije
2. Pregled obavljen po zahtjevu Operatora

ZAKLJUČAK S ROKOM PONOVRNOG ISPITIVANJA

Temeljem rezultata ispitivanja navedenih u izvještaju o obavljenom pregledu (str.2) daje se ocjena stanja plinske instalacije:

A) Pouzdana uporaba Instalacija ispravna i nepropusna	Rok za obvezatan redovni periodički pregled: _____
B) Smanjena sigurnost i pouzdanost	Obvezatni pojačani nadzor od strane potrošača i žurno otklanjanje nedostataka. Rok za izvanredni pregled po otklanjanju nedostataka: _____
C) Uporaba nesigurna i opasna Instalacija neispravna i/ili propusna	Obustavljena isporuka plina do otklanjanja neispravnosti.

Ovjera ispitivanja plinske instalacije

(Ispitivač u postupku ispitivanja)
(ime, prezime i potpis)

Ovjera nadzora i osiguranja kvalitete

(Voditelj poslova ispitivanja plinske instalacije)
(ime, prezime i potpis)

Osiguranje kvalitete provjere ispravnosti:

(Osoba za reklamaciju pritužbe)

PRILOG – IV Izgled Ispitnog izvještaja o nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije

Naziv i adresa tvrtke koja je obavila ispitivanje

Puni naziv potrošača-vlasnika/korisnika plinske instalacije

R.BR.	METODA ISPITIVANJA I VRSTA IZVRŠENE AKTIVNOSTI	OCJENA	NAPOMENA
1.	MRS:Veličina plinomjera G_____ ; Broj plinomjera:_____		
2.	VIZUALNI PREGLED PLINSKE INSTALACIJE		
2.1.	KONTROLA STANJA		
2.2.	KONTROLA NAPETOSTI		
3.	ISPITIVANJE PLINSKE INST. - ISPITIVANJE PADA TLAKA		
3.1.	GRAFIČKO ODREĐIVANJE		
3.2.	RAČUNSKO ODREĐIVANJE		
4.	KONTROLA KUGLASTIH SLAVINA		
4.1.	KONTROLA MONTAŽE		
4.2.	KONTROLA PROPUSNOSTI		
5.	KONTROLA SPOJA TROŠILA NA PLINSKU INSTALACIJU		
5.1.	PREMA VRSTI I TIPU TROŠILA		
6.	KONTROLA SPOJA NA DIMOVODNU INSTALACIJU		
6.1.	KONTROLA ROZETE, UZIDNICE		
6.2.	KONTROLA UČVRŠĆENOSTI		
7.	KONTROLA DOKAZI O ISPRAVNOSTI TROŠILA I DIMNJAKA		
7.1.	UČVRŠĆIVANJE ODZRAČNE I DOZRAČNE REŠETKE		
7.2.	PRIZNATA KONTROLA RADA TROŠILA NA MIN. I MAX.		
8.	KONTROLA GORENJA		
8.1.	VIZUALNA KONTROLA BOJE PLAMENA U MIN.I MAX.		
9.	PREGLED TROŠILA		
9.1.	VIZUALNI PREGLED STANJA		
9.2.	PREGLED I UTVRĐIVANJE SMJEŠTAJA TROŠILA		
9.3.	POPIS TROŠILA		
9.3.1.	TIP TROŠILA		
9.3.2.	PROIZVOĐAČ TROŠILA		
9.3.3.	SERIJSKI BR.TROŠILA		
9.3.4.	SNAGA		
9.4.	FASADNO TROŠILO-UTVRDITI PRAVILNOST MONTAŽE		
10.	TEHNIČKA DOKUMENTACIJA (projekt/skica)		
11.	DOKAZI O ISPRAVNOSTI TROŠILA I DIMNJAKA		
	Sastavni dio Ispitnog izvještaja		
11.1.	NALAZ O ISPRAVNOSTI TROŠILA	U prilogu	Nalaz izdao: Broj nalaza i datum izdavanja:
11.2.	NALAZ O ISPRAVNOSTI DIMNJAK	U prilogu	Nalaz izdao: Broj nalaza i datum izdavanja:
12.	POPIS UREĐAJA ZA ISPITIVANJE		
12.1.			
12.2.			
12.3.			
13.	PODUKA POTROŠAČA I URUČENJE ISPITNOG IZVJEŠTAJA		
14.	NAPOMENA		

Ime i prezime ispitivača _____

Potpis _____

Potpis potrošača: _____

Datum ispitivanja _____